

S tem stopa v ospredje važno vprašanje bodočega stališča Trakije. Grški poraz je znatno olajšal pravično rešitev tega vprašanja. Upravičena je nada, da bo zmagovalec, dal Trakiji popolno avtonomijo.

«Dnevnik»: Mustafa Kemal je izjavil, da ne bo ustavil svojih zamisli čet prej, dokler ne bo evakuirana Trakija. Ta izjava je za nas vrlo važna. Ni še gotovo, vendar pa je v interesu dobrih odnosov med Bolgarijo in Turčijo želeli, da dobi Trakija svojo avtonomijo. Sicer pa je avtonomija Trakije v programu angleške vlade.

«Mir»: Vprašanje manjšin ni na dnevnem redu sestanke Zveze narodov. Dokler se ne spremeni sestav Zveze narodov, ni pričakovati, da bi se manjšinsko vprašanje premaknilo s svoje mrtve točke, na kateri je že petdeset let. Tudi, ko bi to vprašanje prišlo na dnevnem red, na kakšno uspešno rešitev tega vprašanja ni misliti. Kaj pomagajo vsi člani raznih pogodb, ko pa je še danes berlinska mirovna pogodba v tem oziru mrtva črka. Zveza narodov mora imeti tudi izvršilno moč, da svoje sklepe tudi uveljavi.

L'Echo de Bulgarie: Vojaške operacije so temeljito spremenile položaj. V tem mesecu bi se morala sestati konferenca v Benetkah. Zaradi dogodkov na bojišču so velesile na stvari zelo interesirane. Upati je, da bo konferenca imela pred očmi tudi interese Bolgarije, posebno pa izhod na Egejsko morje. (Naša vlada, če smemo verjeti nekaterim izjavam, ne more imeti ničesar proti izhodu Bolgarov na Egejsko morje in to tem manj ker je v zvezi s solunskim vprašanjem, čegar rešitev bo znatno pospešila krepko državno zvezo med Bolgarijo in Jugoslavijo. — Op. ur. «Str.»).

«Slovo»: Vprašanje narodnostnih manjšin je zopet sproženo v Zvezi narodov. Že dalje časa razvijajo zainteresirane države vse sile, da preprečijo razpravo o tem in bodo to skušale storiti tudi na samem sestanku Zveze narodov.

«Narodna Odbrana»: Grška se mora umakniti zopet na Balkan. To je krut udarec za grški narod in odločilen za njegovo bodočnost. Razpršene so sanje o Bizanciji — za vedno. Vajena lahkih uspehov, Grška se je spozabila.

Bolgarska vlada proti Wranglovcem. Iz Sofije poročajo, da je zaplenila bolgarska policija korenspondenco nekega bolgara, ki je imel tesne in tajne vezi z Wranglovo vojsko, ki se še nahaja na bolgarskem ozemlju. Iz zaplenjenih pism so razkrili široko razpredeno akcijo, ki je zasledovala cilj, zrušiti sedanjo bolgarsko vlado in so tozadevno računali Wranglovci na izdatno pomoč od strani bolgarskih opozicijskih strank. Po odkritju te tajne akcije je podvzela bolgarska vlada vse korake, da onemogoči prevratni načrt.

Svetovna javnost.

«Near East» (Anglija): Poljska nima ničesar proti čehoslovaški ideji, da Bolgarija vstopi v Malo Antanto. Rumunija se temu protivi, ker hoče imeti prej Grčijo poleg sebe, Jugoslavija pa je odločno proti Bolgariji. Če Bolgarija ne bo sprejeta v Malo Antanto, potem ji ne ostane drugo, da postane zaveznik Turčije.

«Politia» (Grčija): Srbija in Grčija imata toliko važnih skupnih točk, da bodo dosedanji službeni odnosi ostali nespremenjeni vse dotlej, dokler ne pride ugodnejši trenutek za tesnejše zbliznanje. Ker ni bila odpovedana zvezna pogodba, stvarno še naprej obstaja zavezništvo obeh držav.

«Temps» (Francija): Dejstvo je, da je vlada kralja Konstantina priznala svojo nemoč vzdržati svoje čete v Mali Aziji. Pripravlja se premirje s Turki za evakuacijo grških čet iz Male Azije. Grčija upa, da ji bo Anglija izdejtvovala naknado v Trakiji, kar bi pomenjalo toliko, kot izročitev Carigrada. Z ozirom na take želje Turki ne bodo pristali na premirje. Grki mislijo, da bodo Angleži sedaj prepustili evropsko obalo morskih očin Grkom, ko imajo Turki maloazijsko obalo zopet v svojih rokah, češ, da bo Anglija na ta način ostala gospodarica Dardanelov, Marmorskega morja in Bospora. To je pa račun brez krčmarja. Turki imajo sedaj pred seboj edino nalogo, da potisnejo Anglo-Grke iz Carigrada. Morske ožine bi bile v stalni nevarnosti, če se ugodni grški želji. Trakija ne sme postati predmet za kompenzacijo. Bolgariji se ne more zapirati dohod na Egejsko morje, ker bi se s tem vsejelo seme bodočih balkanskih vojn.

«Efimeris ton Sizitiseon» (Grčija): Treba imeti pogum in izvajati zmago za vsako ceno (?).

«Kathimerini» (Grčija): Umik grške vojske se ni izvršil iz potrebe, ampak iz preudarnosti. Sicer smo pa zapustili ozemlje, na katero nismo imeli nobenih aspiracij. (Zakaj so pa potem vodili vojno s Turki? Grozde je prekislilo. — Op. ur. «Str.»).

«Estia» (Grčija): Sedanjega položaja Grške je kriv Gunaris, predsednik vlade. Nikdo ne more pretehtati posledic te anomalije. Pismo poslanca Balisa, naj vlada odstopi, je izzvalo globok vtis.

«Opinion» (Grčija): Grška je drago plačala tuje varuštvo.

Po svetu.

Madžarska član društva narodov. Na petkovi seji zveze se Madžarska sprejme v Društvo narodov. Za predlog se je posebno toplo zavzel zastopnik Anglije, dalje Italije, Francije, Švice in Estonije. Zastopnik Češkoslovaške je sicer opozoril, da Madžarska še ni izpolnila svojih reparacijskih obveznosti. Toda zastopnik Italije je odgovoril, da bo Madžarska svoje obveznosti izpolnila. Italija popolnoma zaupa dobri volji Madžarske. O SHS zastopniku ni slišati, da bi se bil kakor koli oglašil. Menda je dobil migljaj od Francoza, naj molči, ker v Parizu že vedo, zakaj se pri reparacijah in drugih stvareh glede Madžarske gleda skozi prste.

Turške zahteve po zmagi nad Grki. Turki zahtevajo Trakijo do Marice, kateri so voljni podeliti avtonomijo. Ako bodo

pristale velesile na te turške zahteve, ne bodo delali Turki nobenih težkoč pri reševanju dardanelskega vprašanja. Razven Trakije zahteva Turčija še avtonomijo za otoke: Mitihno, Hios in Samos. Za od Grkov v Mali Aziji opositošene kraje tirjajo Turki od Grkov dva milijona frankov.

Grške izgube v Mali Aziji. Od razbite grške vojske je ostalo v Mali Aziji še kakih 70.000 ljudi, ki se klatijo okrog čisto desorganizirani brez artilerije, brez municije ter prehrane. Dosedaj so prepeljali Grki iz Male Azije nazaj v domovino 26 tisoč vojakov in 6 tisoč ranjencev.

Medzavezniške čete, ki so imele nalogo, čuvati Smirno, so mesto zapustile ter ga prodale Turkom. Grške čete, ki so se zbirale krog Smirne v obrambo mesta, so se predale Turkom. Smirncani so sprejeli Turke z velikim navdušenjem.

Angleži že izkrevajo čete za zaščito Dardanel.

Kako so zamislili Angleži razorožitev? Zvezi narodov so predložili Angleži tale razorožitveni predlog: Češkoslovaška, Jugoslavija, Rumunija, Anglija ter Španska bi imele vzdrževati vsaka samo po 90.000 vojakov. Francija bi smela držati v svojo zaščito 180.000 vojakov, Italija in Poljska 120.000, Belgija, Danska, Norveška, Švedska in Švica po 60.000, Portugalska 30.000. Temu angleškemu predlogu za razorožitev se pred vsem protivijo Francozi, ki zahtevajo za zaščito svojih mej znatno številnejšo vojsko, kot jim dovoljuje zgoraj omenjeni angleški predlog.

Stroški za vzdrževanje Zveze narodov znašajo do sedaj 20 milijonov zlatih frankov.

Beleške.

RAZPIS. V gneči, ki je nastala, ko so zagrebški kongresisti naklestili Pribičevičevce ter Žerjavovce, je g. dr. Kukovec izgubil svojo že precej obrabljeno politično orijentacijo. Ker se mu je zlomila tudi njegova berglja «napredne koncentracije» in je znatno prismojena, po požaru v demokratski stranki, tudi njegova lasulja «depolitizacije mariborske oblasti», je revež popolnoma obupan. Zato se pošteni najditelji naprošajo, da vrnejo dr. Kukovcu izgubljeno politično orijentacijo proti primerni nagradi. Usmiljenim srcem pa se polaga na dušo, naj zbirajo doneske za nabavo «napredne koncentracije» in «depolitizacije mariborske oblasti», če se jo bo moglo sploh kje dobiti.

Enakopravnost pa taka! Ministrstvo za pošto in telegraf (!) je še lani na spomlad odvzelo vsem zadrugam ugodnost poštnine prostega služb. dopisovanja, ki so jo dotlej uživali. Šlo je za zvišanje poštnih dohodkov, zato tudi razumemo naredbo. Sedaj pa je pošto ministristvo izdalo drugo naredbo št. 30.005, po kateri se vsem zadrugam, včlanjenim pri «Savezu srpskih zemljoradniških zadruga» v Beogradu, dovoljuje ta ugodnost. — Tega pa ne razumemo, ker pomenja, da naše zadružne in gospodarske zveze, ki niso in tudi nimajo nobenega vzroka biti včlanjene v beograjskem «Savezu», ne morejo uživati tak privilegij, ki je v prvi vrsti namenjen — kakor se vidi — samo srbskim in pa tistim zadrugam, ki so vdane centralizmu in beograjski porodici, ki bi rada vse naše narodno premoženje spravila pod svoj klobuk in v svoj brezdanji žep v — Beograd. Ali velja naredba ali zakon za vse, ali pa za nikogar.

Pravosodni minister in zlorabe. Od zjedinenja do danes je bilo dovolj govorjeno v naši javnosti o raznih aferah in zlorabah, ki so jih vršili naši visoki državni funkcionarji. Proti temu se ni moglo ničesar storiti, še manj pa krivce kaznovati, ker niti parlament, niti vlada niso pokazali nobenega pravnega čuta in volje za red in za obrambo državnih koristi. Lažje je izvršiti spremembo ustave, kakor pa postaviti ministra pred sodišče. Zato imamo vtis, da lahko vsak minister nemoteno vrši največje zlorabe na škodo države. Primer svobodnega razpolaganja z reparacijskim fondom najbolj dokazuje, da ni smisla za splošno korist, pač pa za osebno in strankarsko. Pravosodni minister je delil vojno odškodnino čisto po osebnih motivih. Državni uradniki razen nekaj izjem, niso dobili odškodnine, dasi jim uredba priznava do 5000 dinarjev, kar bi bila vsekakor pomoč v sedanji njihovi bedi. Pa niti obrtnikov se pravosodni minister Lazica Markovič ni spomnil. Koliko je zlasti obrtnikov uničila vojna! Invalidi in poljedelci so istotako zapostavljeni. Tudi z imetjem državljanov neprijateljskih držav razpolaga pravosodni minister. Vrednost tega imetja znaša več, sto milijonov dinarjev. In o vsem tem ne ve nič ne javnost, ne finančni minister! Denar iz tega imetja se tajno izdaja. Kam? Kako? To ve pač samo — Lazica. Razdelitev zaplenjenega materiala se je vršila po prijateljskih pravosodnega ministra tako, da so se obogateli brezvestni spekulantni in politični bankroterji. Nočemo pa trditi, da je posestvo, kupljeno v Rakovici na ime ministrskega brata, dobiček iz reparacijskega fonda, pač pa je mnogo ministrovih prijateljev, ki so imeli zveze s temi fondi, prišlo do posestev in hiš. Pravosodni minister je moralno obvezen in dolžan odstopiti in prepustiti vprašanje vojnih odškodnin ljudem čistih rok. Po «Ephie».

Politika Etbin Kristana. Beograjski «Radikal» pravi v svoji nedeljski številki: Gospod Etbin Kristan, socialnodemokratski poslanec, je bil z ukazom kralja postavljen za komisarja naših izseljencev v Ameriki. Zares je zanimivo, kako nekateri socialisti radi pretvarjajo svoj poslaniški mandat — z uradniškim položajem. — Isti list piše v isti številki, govorec o demo-

krah: «Ako kakšna druga stranka katerikrat najde rnilost demokratov, so to samo slučajji, ako dotična stranka posluša prijateljski «dobromišljeni» svet gospode iz monopolske uprave «državotvorcev», kakor so primeri proletarcev iz socialistične stranke Antona in Etbina Kristana in Zvonimira Bernota, ki so proti volji svoje stranke tvorili rezervo pri odglasovanju vidovdanske ustave, pa so kot nagrado za svojo poslušnost dobili od demokratov: prvi upravo državnega imetja v Beju, drugi masno plačano mesto izseljeniškega komisarja v Ameriki, a poslednji je imel obdržati svoj poslanski mandat, pa čeprav nikdar ni bil izvoljen za poslanca! — Zanimivo je tudi to, da se je za službo, katero je Kristan dobil, potegoval najprej bivši inšpektor v ministrstvu za socialno politiko dr. Druškovič, Žerjavov pajdaš v aferi Jadranske banke, pa je propadel, ker radikalcem ni bil všeč. Kristan jo je pa dobil, ker je bila njegova opozicija tako «stroga», da so mu policajdemokrati in radikali ostali naklonjeni. — Žerjavovo ministrstvo je nakazalo Kristanu mesečno 10.000 frankov, za ureditev pisarne v New-Jorku pa 100.000 frankov.

Glede konfidentov je dal vojni minister izjavo ter jo poslal v razne liste. Pravi, da mu dolgo, celo do pred kratkim o kakih konfidentski listi ni bilo prav nič znano in da je šele od Hadžiča in nekega drugega generala zvedel, da da se nahaja taka lista — v mali blagajni vojnega ministrstva. Blagajna se je odprla, lista opremljena z državnimi pečati se je našla in sedaj jo minister celo razpostavi na ogled, da se lahko vidi, kako so razna očitanja, da bi bil na njej on sam in še drugi, popolnoma neosnovana. Minister pravi, da je pozval tudi novinarje, naj si jo ogledajo, — in da sta to dva — samo dva (!) tudi storila. — Malo čudna je ta izjava! Katera lista je bila tako dolgo v blagajni, ko jih je pa toliko od raznih avstrijskih poveljstev in če je razpostavljena samo ena, kje so pa druge?

Iskrice. Kapital je nagrabljeno delo, pravi Rafael Georg Levy. Kupčije so denar drugih, uči Mirbeau. — Gleadam veličastno palačo mestne hranilnice in vsiljuje se mi vprašanje: ali pa je ta krasna palača res last tistih, ki imajo svoj denar v njej? — V predsobi dvorane, kjer zboruje Zveza narodov, zastopniki držav odlože pred vstopom v zborovalnico svoje cilindre, palice in površnike; zastoj pa iščeš obešalnika, kamor bi zastopniki petdesetih držav obesili sovraštvo, militarizem in imperijalizem ter plemenske predsodke predno vstopijo v dvorano. — Zveza narodov je zadnji salon, kjer se razgovarja o — zadregah. — Balkan je svet, kjer se človek dolgočasi.

Zivjela sloga Hrvatov i Slovenaca! Jeste li razmišljali, što je naš program? Ako niste, onda je potrebno, da vam to ukratko kažemo. Naš program: Kršč. socializam ili krščanska sloga seljaka, radnika, obrtnika i poštenih i radnih školovanih ljudi i borba protiv lenuha, oderuha i kapitalista; autonomija pokrajina i borba protiv centralističkoga imperijalizma i hegemonije; autonomija katoličke Crkve u Jugoslaviji, prava porodice, sloboda škola; Hrvat i Slovenac na uvijek brat i brat u nerazrušenoj slozi sa krščanskim bratom Srbinom, koji pristaje na ovaj program. A to želiš, da ova načela što prije pobijede, brzo se upiši kao član «Hrvatske pučke novinske zadruge» u Zagrebu. Jedan udio stoji samo sto dinara i još priloži 10 dinara za upisninu. Novac se šalje na «zadružnu zvezu» u Zagrebu, Pejačevićev trg 15.

Dnevne novice.

Duhovniška vest. Petindvajsetletnico župnikovanja bo 24. septembra obhajal pri Sv. Vidu nad Valdekom pri Misljini č. g. Fridrih Repolusk. Med ondrotnimi dušnimi pastirji je držal na tem vetrovnem polju on prvi celo četrt stoletja. Ob tem redkem cerkvenem jubileju bo vernikom pripovedoval mč. g. dekan škalski. Vzornemu duhovniku, vzglednemu gospodu, ljubeznivemu sobratu daj Bog še prav mnogo let krepkega zdravja in obilo blagoslova v težavni službi.

Dr. Kukovec jo je s svojimi izjavami v «Taboru» glede javnih nameščenecv tako temeljito zavozil, da ga je moralo načelstvo JDS v Ljubljani desavuirati z resolucijo na vlado, ki je pesek v oči javnim nameščenecem. Dr. Kukovec pa — nebodinemaren — skliče sejo JDS v Mariboru, na kateri se obsoja ljubljansko «nediscipliniranost v stranki». Glede zagrebške kongresa so se postavili Kukovečevi na nevtravno stališče, da se na tej slamci pozneje pridele k tej ali oni struji, samo da dr. Kukovec ostane še nadalje poslanec, kateremu so njegovi maloštevilni prijatelji prepustili proste roke. — Tako imamo spor tudi v slovenskem delu JDS kar na nekoliko front. Demokratska stranka razpada v atome. Ona je bila in je ni več.

Politična dojtra g. poslanca Mermolje. Vsi, ktere je doletela nesreča, da poznajo slabostojnega Mermolje, so enoglasnega mnenja, da je ta beži-prerok iz tužnega Primorja eden najbolj bahavih in na izdajstvo slovenske samostojnosti ponosen poslanec. V razsvetljavo Mermoljeve efijaltske bahavosti bodi povedano, da je začel gospod Mermolja svojo politično lestvo na klinu svoje poljste Vertojbe na Goriškem kot navaden občinski policaj in je kot policijska osebnost aretiral enkrat celo svojega lastnega očeta. Ko je skrahiral kot birič, se je lotil opekarne, a tudi ta je šla v nič, nakar se je začel baviti z razpečevanjem goriškega zgodnjega krompirja in kot takemu se je zablislilo, da on ni samo za biriča, ampak tudi za agrarnega politika. Kot politik agrarec je gospod Mermolja pobunil goriške kmete in jih razdvojil. Kot goriški politikar I. klase pa je menjaval politično prepričanje kot kameleon. Le eno dobro plat je imelo do danes Mermoljevo plezanje po politični lestvi, da so se mu namreč doslej polomili vsi klini, na katerih je stal v svoji publi nadutosti v prepričanju, da so trdni. Ko je g. Mermolja do

začetka vojne zaigral na Goriškem svoj zadnji adut kot političar, je zbežal na Štajersko, kjer še danes buni slovenske kmete, sam sebi pa kupuje veleposestva in masti žep. Danes je gospod Mermolja ponosen, da je spravil ou vertojbskega birača do slabostojnega poslance, a tudi ta politični klin se mu bo zlomil, a v žepu mu bodo ostali milijoni, katere je iztisnil iz žepov slovenskih kmetov, ki so se vsedli na limanice goriškega agrarnega puntarja. Sedaj pozna naš kmet Mermolja, ki je še danes ostal policaj po mišljenju, in je kot tak tudi vkljenil slovenskega kmeta, ker očeta menda nima več, v verige beograjskega centralizma. Berič ostane berič, pa če tudi se ponaša s perjem slabostojnega poslance.

Dolnja Lendava z okolico. Madžari bi radi imeli od našega Prekmurja nazaj Doljno Lendavo s 3000 prebivalci ter 20 obmejnih vasi, izmed katerih je sedem popolnoma slovenskih. V celem je v tem delu 17.000 prebivalcev, približno polovica Madžarov, polovica Slovencev. Trianonska pogodba jih je prisodila nam. — Madžari sedaj mešetarijo pri Angležih, da bi jim spravili nazaj ta del, kakor so jim spravili Italijani Oedenburg ter odtrgali od Nemške Avstrije nazaj. Upamo, da naša diplomacija ne bo tako slaba, di bi dala kršiti trianonsko pogodbo.

Uradna naglica. Prve dni vinogradnega oktobra že skoro pozabljenega leta 1921 so nam na meji prerokovali geometri in inženjerji, da bo v kratkem času olajšan obmejni osebni promet po 10 km ob strani državne meje. In res, po enem letu je došla dotična komisija. Urejena pa je ta olajšava tako (slika, koleki), da je prehod še otežkočen. Treba mnogo fotografij. Dobro, da se je vrnil v Vuhred naš znani fotograf gospod Kure. Posla bo imel že zaradi obmejnega prometa.

Invalidska demonstracija. Kako odmeva vladni invalidski «kongres» v vrstah pravih invalidov, se je videlo v sredo v Zagrebu. Kakor smo že omenili, se je dalo par invalidov zapeljati, da prisostvujejo kongresu, ki je samo pesek v oči s svojimi izleti, pojedinami in frazami, večina se pa dobro zaveda, da se tako ne bo rešilo vprašanje in ko je na Markovem trgu igrala vojaška godba, se je nenadoma zbralo veliko število invalidov, ki so klicali proti militarizmu ter zahtevali, da se neha s paradami, gostijami, ter da se preide na pravo in resno skrb za žrtve imperijalistično razdivjane človeške družbe. Ko se je godba vračala, so jo ves čas spremljali invalidi ter glasno ponavljali svoje zahteve.

Patrijarhovi dohodki. Pravoslavnemu patrijarhu je nakazanih iz državne blagajne letnih 120 tisoč dinarjev kot plačila in 60 tisoč dinarjev kot doklad za reprezentacijo. Treba pa tudi pribiti, da dobiva patrijarh od posesti v Dalju najmanj letnih 150 tisoč dinarjev. Vsi pravoslavni cerkveni krogi so mnenja, da bi zadostovalo gospodu patrijarhu 150 tisoč din., katere vleče iz Dalja in da mu je državna blagajna čisto po nepotrebnem nakazala še letnih 180 tisoč din. Katoliškim škofom odvzemajo posest in imetje, pravoslavnemu patrijarhu pa še dajejo poleg posestnih ogromnih dohodkov še 180 tisoč din. državne nagrade. Ravno kar omenjeno spada tudi v poglavje naše blažene enakopravnosti.

Beograjski Dnevnik nekdanj Cicvaričev je prišel zopet v nove roke. Dosedanji lastnik ga je prodal ter pravi, da ga daje ljudem, ki bodo najbolje čuvali njegovo neodvisnost in pošteno smer, ker so to ljudje, ki se za svoje ideje tudi ječe in muk ne bojijo. Novi redakcijski odbor tvori trija Kaclerovič, narodni poslanec komunistične stranke, novinar Moša Pijade in odvetnik Rajko Jovanovič.

Novi tednik. Zagrebški kongresisti so začeli izdajati v Zagrebu nov tednik «Narodna Sloga», ki pravi, da je neodvisen jugoslovanski glasnik ter politično-socialno ekonomski. Izhaja vsak četrtek ter stane številka 6 kron.

Sporazum s Čehoslovaki glede izvoza našega vina in novega češkega piva. Sporazum z ozirom na izvoz naših vin v Čehoslovakijo in uvoz češkega piva v našo državo je bil te dni med obojimi delegati dosežen in podpisan. Potom tega sporazuma dovoljuje Čehoslovaška uvoz naših vin do 150 tisoč hektolitrov na leto in od tega vina se plača 420 čehokron od hekta. Naša država dovoli 50 tisoč hektov češkega piva, ki se bo uvozilo k nam po plačani carini 250 dinarjev pri hektu.

Brzovlak je trčil ob tovarni vlak. V četrtek, dne 14. septembra med 4. in 5. uro je na postaji Stari Jankovec v Sremlju trčil zagrebški brzovlak ob tovarni vlak. — Brzovlak je zavozil na stranski tir. Vsi vagoni tovarnega vlaka so razbiti. Lokomotivi brzovlaka so bili odbiti v zrak. Ranjenih je bilo več potnikov. V brzovlaku se je nahajal minister saobračaja Andrija Stanič. Z tem vlakom se je vozilo tudi več poslancev v Beograd, med njimi naš Zebot. Po dveurni zamudi je brzovlak nadaljeval svojo pot. Da ni bilo večje nesreče, se je zahvaliti strojevodji, ki je takoj, ko je zazpal, da je brzovlak na napačnem tiru, dal protiparop. Potniki so popadali v vozovih po tleh. Uslužbenca in uradnika, ki sta kretalo postavila na napačni tir, so takoj aretirali.

Tuzla proti fašistom. Po napadu jugofašistov na muslimanskega opozicijskega poslance Ajanovica so poslali prebivalci Tuzle pismeno pritožbo na vlado v Sarajevu s pozivom, naj oblasti iztrebijo in uženejo fašistovske bandite. 350 uglednih meščanov je podpisalo to pritožbo, odgovora še pa do danes niso dobili in tudi proti znanim fašistom ni prav nič ukrenilo. In tam zgoraj se potem še čudijo, če narod poseže po samopomoči ter se sam brani pred divjaki, če ga oblasti nočejo.

Zopet težka železniška nesreča. V noči od 11. na 12. t. m. je trčil med postajama Konjič in Mostar osebni vlak ob tovarnega in sta in ostala pri tej priliki smrtni žrtvi vlakovodja obeh vlakov. Železniške nesreče s smrtnimi žrtvami so pri nas na dnevnem redu, a za nje se ne zmeni niti železniški minister, niti vlada, a tudi javnost se jim je že tako privadila, da jih čita s hladnokrvnostjo in se čuti vsak nekako srečnega, ko sliši o kaki železniški nesreči, češ, da le jaz nisem bil zraven in da se le meni ni nič pripetilo.

Zakonska žaloigra v Novem Sadu. Iz ljubosumnosti se je doigrala te dni v Novem Sadu tala tragedija: Soproga trgovca Bitza je pljusnila lonec vitrijola v obraz, da je oslepel na obe oči in povrh mu je strup še razoral lice. Oba zakonska sta živela že dokaj časa v medsebojnem prepiru,

sta se tožarila na ločitev zakona in ločena od mize in postelje sta čakala pod skupnim krovom na sodniško razločitev. V dobi čakanja na sodno ločitev se je hotela žena zopet ponuditi in spraviti z možem, a ta je bil odločno proti vsakemu zopetnemu zblizanju. Radi moževe pravne iridovratnosti se je odločila žena za tako strašno osveto. Pri zaslišanju je žena izpovedala, da se svojega groznega čina prav nič ne kesa, ampak je vesela, da jej je tako dobro uspel.

Otroci vlomilci. Pred nekaj dnevi so našli v delavnici Burmanovi v Novem Sadu 14 letnega dečka, ki je vlomil v delavnico z namenom, da tamkaj ukrade revolverje. Deček vlomilec je imel organizirano celo družbo mladostnih zlikovcev, ki so mu pomagali pri vlamu, a so na to pobegnili. Ko je videl fantalin, da so ga ostavili njegovi drugovi, je začel plakati, nakar ga je spasila policija in ga rešila iz delavnice v zapor.

Krvava ljubavna tragedija. Pred sodiščem v Novem Sadu se vrši sedaj tale proces: Nek četnik se je oženil v dobi svojega vojnega bivanja na Francoskem s Francozinjo, katero je tudi popeljal na svoj dom po končani vojni. Francozinja pa mu ni ostala zvesta, ampak je pobegnila s četnikovim tovarišem, a se zopet hitro vrnila k svojemu možu. Razočarani ljubimec je ustrelil nečega dne tri strele v francosko ljubico in jo tako težko ranil, da je oslepela. Ko je pravi mož doznal, da je žena še ostala živa in slepa, se je napotil k njej, da jo obišče. Na tem posetnem potu je ljubček tudi nanj trikrat ustrelil ter ga težko ranil.

Milijonska tatvina v bitoljski carinarnici. Beograjski «Balkan» zahteva komisije, da škandale preišče, komisije pa ni od nikoder. List med drugimi tudi piše: V tej carinarnici so ukradli nekemu trgovcu sukna za 7000 dinarjev in ko trgovec hoče tožiti, mu cariniki sami plačajo blago po tovarniški ceni, da ne bi bil odgovoren njihov tovariš-magaciner. Trgovec se je dal pregovoriti in cariniki so prišli prav vredno in po ceni do blaga. Tatinskega magacinerja kličejo v vojsko, carinarnica pa prosi, naj se oprosti, ker je neobhodno potreben in «nenadomestljiv». Milijonska tatvina na tej carinarnici še vedno ni iziščena, trije so sicer v zaporu, vsi drugi taof in pomočniki pa še vedno v carinarnici. Zo to, kar se je pokradlo in izropalo ob eksploziji, se tudi nihče ne zmeni.

Sprejemanje novincev v državno varnostno stražo. Osrednje poveljništvo državne varnostne straže za Slovenijo sprejme več novincev v poškusno službo varnostne straže. Prosilci se naj zglase osebno z običajnimi dokumenti v dopoldanskih urah v Ljubljani, Subičeva ulica šte 5, II. nadstropje levo.

Iz Dravske doline.

St. Ožbalt ob Dravi. Poročila se je dne 18. sept. gđ. Vraber K., hčerka uglednega kmeta in občinskega odbornika Vraber pd. Bretl z Orožnikom Joškom Gornjak iz St. Lovrenca v Pušcavi, uslužbenega sedaj na Meži ob Dravi. Cerkevni obred s sveto mašo je opravil nevestin stric, stolni kanonik lavantijski preč. g. dr. M. Vraber iz Maribora. Vzorno krščanskima poročencema: Bog živi!

Kapla. Že smo poročali o nasilni smrti Ledinekove majsarce. Dostavimo, da so kot uboja usmujenega na podlagi raznih indicij prijeli in pripravili njenega lastnega moža. Preiskava je v polnem teku in bo, upamo, kmalu razjasnila žalosten položaj. Sodniško-zdravniška preiskava rajne matere se je vršila 12. septembra. Naslednji dan je mnogostevilna množica sočutno spremljala žrtev h pogrebu.

Marenberg. Povodom tombole v prid Jugoslovanski Matici v Marenbergu dne 8. oktobra bo udeležence nagovoril velečasiti gospod prof. dr. Anton Medved iz Maribora, Svirgal bo umetniški godbeni zbor na lok iz Vuzenice. Petje pa oskrbi društvo «Veljika iz Brezna. Kot vstopnina k prireditvi velja vsaj ena karta za tombolo (vsaka po en din.) Začetek ob 15. uri v dvorani gospoda Al. Brudermana. man.

Iz Maribora.

«Mariborska oblast» ne da spati ostanom bivše policajdemokratske stranke. Baje sta že kupljeni dve hiši v Gosposki ulici, da se v nje vsele uradi neke namišljene «mariborske oblasti.» Ker pa ne bo prišlo niti do volitev v oblastne skupščine, kaj še do imenovanja «velikega župana» in njegovega štaba uradništva, bo čisto te dve hiši najbrže služili za norišnico, kamor se bodo spravljalni razni koncentratorji in «mariborski oblastneži.» Dotlej pa naj stranke v teh hišah lepo in mirno stanujejo naprej.

Shod Obrtne zveze v Mariboru. Včeraj predpoldan se je vršilo v Gambrinovi dvorani lepo uspelo zborovanje krščansko-mislečih obrtnikov, organiziranih v Jugoslov. Obrtni zvezi. Zborovanje so se udeležili poslanci deželskih obrtnikov iz vseh sosednih okrajev. Shod je otvoril ob 10. uri g. Ivan Lorber, slikarski mojster in predsednik mariborske Obrtne zveze. Nato je govoril poslanec g. dr. Hohnječ o potrebi vzajemnosti med stanov. Njegova lepa izvajanja, ki so bila burno pozdravljena, so izzvenela v odločni zahtevi po avtonomistični ureditvi države in družbe. Gospod poslanec Škoberne je v svojem govoru podčrtal vrednost in potrebo dela. Težnje obrtnikov je v živih besedah naslikal g. Ogrin, podpredsednik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. Za njim je govoril še g. prof. Vesenjaj o pomenu krščanstva v javnem življenju, g. Rebelj iz Kranja ter strokovni učitelj g. Majcen iz Ljubljane. K besedi se je oglašil tudi predsednik «nepristranskega» obrtnega društva, g. Novak, ki je uvodoma povabil zborovalce na razstavo, pozneje pa je neokusno napadel predgovornike, češ, da uganjajo «demagogijo.» Proti tej trditvi g. Novaka se je dvignila burja ogorčenja. Moral je utihniti. Shod je pozdravil nato poslanec Zebot, ki je govoril o potrebi okrajnih obrtnih zvez. Novaku je med splošnim odobravanjem odgovarjal obrtnik g. Erman iz Vrhnike. Podpredsednik trgovske in obrtne zbornice g. Ogrin je stavil ob koncu naslednje resolucije: 1. Shod obrtnikov poziva deželno vlado in trgovskega ter finančnega ministra, da nemudoma izplačata vse še zaostale honorarje za obrtnonadaljevalne šole za lansko leto ter naj omogoči pouk

v obrtnem in trgovskem šolstvu. 2. Za Maribor in okoliš kot trgovsko-obrtni center naj vlada ustanovi potrebne obrtno-trgovske strokovne učne zavode. 3. Pozivamo vlado, da odpravi krivični davek na poslovni promet, ki ljudske potrebščine brezprimerno podražuje. 4. Zahtevamo izenačenje davkov za celo državo. Po 3. urnem zborovanju je predsednik g. Lorber zaključil dobro uspelo zborovanje. Po shodu so se zbrali gostje in odbor mariborske Obrtne zveze h skupnemu obedu. Navzoči so bili trije člani trgovske in obrtne zbornice, zastopnik bratov Hrvatov g. Katalinič, poslanci in odlični zastopniki obrtništva. Popoldne so udeleženci obiskali obrtno razstavo. Z uspehom smo v vsakem oziru zadovoljni.

Predsednik obrtnega društva in predsednik razstavnega odbora g. brivski mojster Novak je dne 17. septembra odkril svojo dušo. Na shodu obrtne zveze je javno pokazal, da pluje v njegovih žilah čisto demokratska kri. Tako nekorektno, kot se je on vedel na našem zboru, se more vesti samo zagrižen protiverski strankar, a ne predsednik razstavnega odbora. Krščanskomisleči obrtniki so v velikem številu došli v Maribor, da si ogledajo razstavo, a Novak jim očita «demagogijo». Pozneje je Novak sicer trdil, da mu je tisti stavek «ušel», a mi pa pravimo, da se je hotel pokazati samo kot poslušni hlapec sedanjega pogubonosnega vladnega režima. To v vednost opim obrtnikom, ki so dosedaj v gosp. Novaku videli nepristranskega moža.

Trije lepi uspehi. Včeraj dne 17. septembra so tudi naše organizacije v Mariboru pokazale, da se nas nasprotnike ne bojijo naman. Zjutraj so porazili naši zavedni okoliški kmetje v vinarski soli samostojno-demokratsko koalicijo pri volitvi v kmetijsko podružnico, opoldne veličasten zbor krščanskomislečega obrtništva, a popoldne v Studencih na delavskem shodu na stotine delavskih zborovalcev. Neše smotreno in podrobno delo rodi lepe sadove in zmage. Kdo ne bi bil vesel teh pojavov?

Shod krščansko-socialnega delavstva v Studencih pri Mariboru je v nedeljo, dne 17. septembra popoldne prav lepo uspel. Najprvo je bila slovesnost v cerkvi sv. Jožefa, nato pa se je na širni trati pred cerkvijo vršil shod. Govorila sta poslanec Zebot in prof. Vesenjaj in zastopniki delavstva.

Dr. Rosina je res padel pri mariborskih demokratskih agromerkurjih v nemilost, ker se je udeležil shoda intelektualcev v Zagrebu. Kličejo ga na odgovor. Ljudje, kateri se imajo dr. Rosini zahvaliti za marsikaj, hačejo mu sedaj dati nagobčnik. Mariborsko agromerkurstvo, ki ga vodi dr. Lipold, dr. Serneč, dr. Koderman, dr. Reisman, dr. Kukovec in Voglar, je sedaj pri treznih ljudeh se izgubilo tisto trohico uvaževanja, ki ga je še imelo.

Občni zbor kmetijske podružnice za Maribor in okolico se je dne 17. septembra končal s sijajno zmago pristašev SLS. Ko so samostojni in demokrati videli, da je došlo 70 neupogljivih naših mož, so korajžno zapustili bojno polje. Naša organizacija je funkcionirala vzorno. Ponosni smo na to. Naj pokažejo samostojni in demokrati, če morejo razpolagati s tako discipliniranimi četami, kakor razpolagamo mi. Slava zavednosti naših mož! Za predsednika podružnice je bil izvoljen gospod Gabriel Majcen.

Dr. Rosina in policajdemokrati. «Tabor» se norčuje, da nič ni res, da bi bili policajdemokrati hudi na dr. Rosino radi njegovega potovanja v Zagreb. Vemo pa iz dobrega vira, da so dr. Rosino pozvali na odgovor, pred odbor mariborske demokratske stranke. Dr. Rosina pa se sméji tem Agromerkurjevem in Voglarjevemu Petrom Smolarjem, ker si je svest, da si svojih rok ni osmolil z bančnim smolarstvom in s političnim agromerkurstvom. Ljudem te baže ližejo pete le še svobodomiselnih, pravilno brezmiselnih blejskih učitelji, ki so kričali: «Kdor učitelj, ta Sokol». Ko bi pa ti blejski revolucijonaši znali kaj misliti, bi rekli: Dokler sokolstvo ne spravi iz svoje sredine političnega agromerkurstva in bančnega smolarstva, velja: «Kdor Sokol-učitelj, ta smolar».

Mariborsko dirkalsko društvo priredi v nedeljo, dne 24. septembra točno ob 2. uri popoldne konjsko dirko na Teznu pri Mariboru. V pondeljek, dne 25. septembra pop. se vrši dražba 2in pol letnih dirkačev v zrebčarni v Turnišu pri Ptuj. Dirkalsko društvo je v čast svojega 40 letnega delovanja in svrhu pospeševanja konjereje prejelo za to dirko zelo lep prispevek za dobitke te dirke. Tega nabiranja prispevkov so se udeležili vsi kraji našega mesta ter okolice, za kar jim bodi tem potom izrečena najlepša zahvala. Do danes se je priglasilo za dirko pri mariborskem dirkalskem društvu nič manj kakor 40 konj in je pričakovati, da se bo dirke udeležilo najmanj 50 konj. Samo iz Hrvatske se je priglasilo 30 konj., 4 konji iz zrebčarne Turniša pri Ptuj in 7 iz Ljutomera. Lepše čestitke k 40 letnici obstoja mariborskega dirkalskega društva si pač nihče ne more predstavljati!

Izginil je. Vse — staro in mlado v Mariboru je poznalo starino «Hasse-klobasarja» Zmaherja, ki je pa pred nekaj dnevi izginil neznanu kam. Po mestu govorijo, da so ga pri brodu izropali in na to vrgli v Dravo. Govorijo tudi, da je imel Zmaher pri sebi krog 18.000 K. Upamo, da bo mariborska policija oziroma orožništvo celo Zmaherjevo zadevo razbistrilo vsaj v enem mescu!

Orkestralni odsek Glasbene Maticе. V pondeljek, dne 18. t. m. ob pol 20. uri se vrši tretji redni občni zbor gornjega odseka v matičnih prostorih združen s prvo orkestralno vajo. Ker namerava prirediti orkester svoj prvi koncert v letošnji sezoni že dne 4. novembra, vabimo vljudno vse one, ki hočejo sodelovati, da pridejo na občni zbor in prinesejo s seboj godala. Novi člani so dobrodošli. Načelnik.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru je podaljšana do 24. t. m.

POKRAJINSKA OBRтна RAZSTAVA V MARIBORU.

Vinska razstava).

Od gotove strani se čuje glasove proti vinski razstavi, češ, da so cene za vinske vzorce, kakor tudi za vino, ki se toči v točilnici vinarskega in sadjarskega odseka, pretirane. Naprošeni smo p. n. občinstvu sporočiti, da so cene vzorcem za navadna in boljša namizna vina iste, kakor v gostilnah (vzorci se prodajajo po 4 K, oziroma 5 K kozarec je 7 desetih litra, kar odgovarja 40 K, odnosno 40 K za liter. V točilnici se pa toči imenitno namizno vino po 48 kron liter. V steklenicah pa se dobi vino že od 30 K 7 desetih litra buteljka naprej.

Da so vzorci od boljnih vrst vina in razne vinske specialitete kakor se jih prodaja v steklenicah in toči tudi v to-

čilnici in kakršnih sploh ni nikjer dobiti, primeroma dražje, je neizogibno, ker mora odsek, ki ni dobil v to svrhu od nobene strani kake podpore, z izkupičkom za prodane vzorce, buteljke in v točilnici iztočeno vino, kriti ogromne razstavljalne stroške, ki bodo znašali za buteljko razstavljenega vina najmanj 50 kron in za vsak liter v točilnici iztočenega vina pa okoli 60 kron.

Iz navedenega je razvidno, da očitek pretiravanja cen ni na mestu in priporočamo prireditelju, ki je Mariboru kot središču slovenske vinarstva v čast in ponos, s pridnim obiskom podpirati.

Mestno kopališče bo z ozirom na podaljšanje obrtne razstave tudi ta teden več dni odprto in sicer v torek, sredo, četrtek, petek in soboto. Kadna kopel je vse omenjene dni vsem strankam dostopna. Parna kopel je v četrtek in soboto za moške, v petek pa za ženske.

Orlovski vestnik.

Himen. V nedeljo, dne 17. t. m. sta se poročila br. France Snuderl s sestro Poldiko Fluherjevo pri Sv. Jakobu in Slov. goricah in brat Rupert Muraus s sestro Anico Pistochnik iz Maribora. Ob prestopu iz rednega članstva v starešinstvo, mariborski Orli iskreno čestitajo in kličejo novoporočenecem krepki Bog živi!

Bratje! V smislu par. 73 novega poslovnika sklicujem redni občni zbor telovadnega odseka Orel v Mariboru na petek dne 22. t. m. ob pol 8, uri zvečer v dvorano v Lekarniški ulici s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika; 2. poročila odbornikov; 3. poročilo preglednikov; 4. volitve: a) novega odbora, b) vaditeljskega zbora, c) razsodišča, d) preglednikov; 5. slučajnosti. Po par. 74 poslovnika se morajo vsi redni člani odseka udeležiti občnega zbora, ali pa se opravičiti pri predsedniku, Bog živi! — Maribor, dne 14. septembra 1922. Fran Radešček l. r., tačasni predsednik.

Bratje in sestre, ki se zanimате za dramatik, pridite v sredo zvečer točno ob pol 8. uri v dvorano v Lekarniški ulici, da se porazgovorimo o uprizoritvah v tej sezoni. Bog živi!
Predsednik.

Dr. Anton Medved:

CERKVENA ZGODOVINA.

V ravno minulih počitnicah je izšla učna knjiga pod naslovom «Zgodovina katoliške Cerkve.» Za višje razrede srednjih šol spisal dr. Anton Medved, kr. gimnazijski profesor v Mariboru. Druga predelana izdaja. Odobril kn.-šk. lavantinski ordinariat v Mariboru dne 12. junija 1922, št. 1892, in Pokrajinska uprava za Slovenijo, odelek za prosveto in vere dne 15. julija 1922, št. 2704. Cena 20 dinarjev. V Mariboru 1922. Založila in tiskala Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Strani 216. Velika oktav.

Prva izdaja je bila izšla v Ljubljani leta 1912 v založbi takratne Katoliške bukvarne. O le-tej prvi izdaji je bil napisal v mariborskem «Voditelju» na str. 93 letnika 1913 ljubljanski profesor dr. J. Svetina lepo oceno, v kateri med drugim pravi: «Knjiga je pisana v pravem cerkvenem duhu, lepem jeziku, živahno in z navdušenjem, tako da ne le poučuje, ampak tudi vne-ma in utrjuje prepričanje o božjem izvoru in božjem vodstvu sv. Cerkve. Dobrodošla ne bo samo dijakom, ampak tudi duhovnikom. Vsi bodo našli v njej mnogo lepe tvarine za cerkvene govore. Pa tudi izobraženi lajki naj bi segli po njej, čitali jo bodo z zanimanjem in marsikak predsodek, ki jih moti, jim bo razpršila.»

Druga izdaja je s prvo bistveno enaka. Le nekatere točke so v dosegu hitrejšega in jasnejšega pregleda predelane. Tako je posebno pokristjanjenje Slovanov v 2. izdaji po posameznih točkah prav pregledno upredeljeno. § 21 «Slovani pred pokristjanjenjem» opiše verske nazore starih Slovanov, obdeluje mitologijo starih Slovanov. Vsako slovansko pleme ima v posebnih točkah kratko obrazloženo svojo prvo zgodovino in prve svoje oznanjevalce krščanske vere. Sv. brata Ciril in Metod sta v tej izdaji opisana v lastni točki, česar smo v prvi izdaji pogrešali. Z ozirom na ujediničenje v kraljevini SHS sta točki 25 in 26, prva zgodovina in pokristjanjenje Hrvatov in Srbov, dobrodošli.

Od leta 1912, ko je izšla prva izdaja, do najnovejše dobe se je razmerje katoliških Slovencev napram protestantizmu in pravoslavju dokaj spremenilo. To zdatno uvažuje druga izdaja te knjige. Slovenci, posebno ob severni meji, osobito na Štajerskem in Koroškem, so bili pod staro Avstrijo resno in močno ogroženi od protestantizma. Le pomislimo na protestantsko naselbino v št. Ilju in na stotere odpade v Mariboru in v Studencih pred Mariborom.

(Konec prih.)

GLADIATORJI.

147. nadaljevanje.

Ko je Valerija zapustila svoj dom in sledila gladiatorju v njegovem nemirnem življenju, ni imela niti slepe ljubezni za izgovor svojemu blaznemu koraku. Vedela je dobro, da zapuša prijatelje, bogastvo, dobro ime, da zapuša vse ugodnosti življenja zaradi njega, ki jej ni bil nič mar. Čutila se je skrajno obupano, uničeno, strto. Njena usoda je bila, da se ni mogla iznebiti svoje ženske narave, da ni mogla udušiti glasu, ki da nobena ženska ne more udušiti, če se le enkrat oglasi v njenem srcu.

Nekaj časa so jo še motili raznolični prizori na potovanju, nenavadno življenje, trdni sklepi, da hoče za vsako ceno vzdržati pri tem, kar si je izbrala.

In tedaj ni toliko mislila na svoj žalostni položaj. Kadar je nanesla prilika, si je celo nadela orožje in obleko gladiatorja in pravili so v «Izglubljeni legiji», da se je več ko enkrat borila v njihovih vrstah pri drznih napadih na mesto. Nikdar pa se ni pokazala v ženski obleki v taboru, nosila jo je le v šatoru. Tit je bil tudi kmalu opazil to predzno kršitev bojne discipline. Pa marsikateri pogumni mečeborec je šepetal svojemu tovarišu, da bi se lahko neopaženo pomešala med toliko številno gladiatorjev in se brez skrbi udeležila vsakega napada. Pa to je bil končno le šepet in gladiatorji so predobro poznali svojega poveljnika, pa da bi se bili vmešavali v zadeve, ki jih je hotel obdržati tajne.

Toda vse to življenje, tako zelo nasprotujoče ženski naravi in ženskemu čuvstvanju, je kmalu izgubilo svoj čar za visokorodno Rimljanko in ko se je obleganje vlekle in vlekle dan za dnem v nepregledno brezkončnost, ji je pretežno postajalo breme, ki si ga je prostovoljno naložila na svoja ponosna pleča.

Sovražila je blesteče se vrste šatorov, sovražila plameneče palestinsko nebo, lesket orožja, topot nog, glas trobent, večno in vedno enako zameno straž, vse enolično in dolgočasno življenje bojnega tabora ji je bilo skrajno zoprno. Sovražila je vroči, zadušljivi šator in ozki prostor v njem, — predvsem pa se je naučila dnevno huje sovražiti moža, ki je z njim delila ozki šator in neugodnosti vojaškega življenja.

Molče mu je podala čašo z vinom, molče je stala pred njim v svoji hladni, prezirajoči lepoti, z nobeno besedo, z nobeno kretnjo ni pokazala zanimanja zanj, — tisoč in tisoč milj daleč proč so potovale njene misli, zdelo se je, da se sploh ne zaveda njegove navzočnosti.

Spomnil se je, da je bilo nekdaj čisto drugače. Spomnil se je, tistikrat, ko jo je prvič spoznal, — taktat je smehljaj zadovoljstva zakrožil krog njenih ust, žarek veselja iz njenih oči ga je pozdravil. Morebiti samo na zunaj. Pa bilo je. In čutil je, da če se je kedaj brigal za kako žensko, — za njo se je brigal! Grenka, bridka zares je bila ta njena brezbriznost, njena prezirljivost.

Užaljen je bil in njegov divji, neugnani značaj je zahteval maščevanja.

Izpil je čašo in jo je vrgel po tleh z jeznim zamahom. Zlata posoda je strkljala pod platno šatorovo. Valerija se ni genila, da bi jo pobrala.

Divje jo je pogledoval in njene oči so se srečale z njegovimi v tistem prezirnem pogledu, ki se ga je skoraj bal. V duši ga je zabelo pri teh hladnih očeh. Trd je bil, pokvarjen, do grla pogreznjen v grehe in krvooločnost, pa v njegovem srcu je še bil rahel, občutljiv prostorček, ki ga je ranila, kadar je hotela. — Ljubil bi jo bil, če bi mu bila dovolila.

«Dolgočasi me to vedno obleganje!» je rekel in se zleknil po divanu s ponarejeno malomarnostjo. «Dolgočasi me tole vsakodnevno pehanje in garanje, ta brezkončna posvetovanja, tole žgoče solnce, najbolj pa zadušljivi zrak, ki v njem človek komaj diše. — Da bi nikdar ne bil videl tega nesrečnega šatora in vsega, kar je v njem —!»

«Ne more te bolj dolgočasiti ko menel!» mu je odgovorila z istim zaničljivim, hladnim glasom, ki ga je vsikdar razdražil do blaznosti.

«Zakaj pa si šla seboj!» jo je zavrnil in se bridko nasmel. «Nihče si ni želel tako nežne, občutljive dame v šatoru robatega vojščaka — in prav gotovo te nihče ni prisil, da deliš z njim svojo usodo!»

Hlastnila je po sapi, kakor bi jo bilo zbadlo v živo, pa hipoma se je popravila ter hladno in zaničljivo odgovorila:

«Jako ljubeznive in prijazne besede, vsekakor! Prav take, kakršne bi človek pričakoval od — gladiatorja!»

«Pa so bili časi, ko ti je naša «družina» prav dobro ugajala!» je jezno vzkliknil.

Spomini na minule dni pa so mu pomirili in ublažili srce in prijazneje je nadaljeval:

«Valerija, zakaj se hočeš pripraviti? Tistikrat ni bilo tako, ko sem vlačil meče in ročke v tvoj portik in nisem štedil truda, da bi napravil najboljšega borca iz tebe, ki si bila najlepši borec v Rimu. Tistikrat so bili lepi dnevi tam v Rimu, in še danes in še tukaj bi lahko bili, če bi ti imela le za zrno zdrave pameti v glavi! — Ali ne uvidiš, da boš podlegla, če se spoprimeva? Na koga se moreš nasloniti, če ne edino na mene?»

Tega bi ne bil smel povedati Hipija! — Pametni razlogi so za užaljeno žensko to, kar rdeč robec za purana — in izmed vseh dejstev v njenem sedanjem življenju je Valerija ena stvar najbolj ujezila in zbadla, ta, da bi naj bila odvisna od gladiatorja.

Njene hladne oči so zaplamenele. Pa ni mu dala videti, da jo je spravil v jezo, premagala se je, čeravno ji je hotelo srce počiti v besni jezi.

«Hvala ti, da me na to opozori!» mu je dejala z bridkim naglasom. «Nič posebnega ni, če potomka Mucija Scevole slučajno pozabi na svojo dolžnost do Hipije, upokojenega mečeborca. Kak patricij bi morda povedal stvar uljudneje, v lepši obliki, toda jaz nimam pravice, da bi očitala borbenemu učitelju njegov plebejski rod in njegovo plebejsko vzgojo.»

«Pri Herkulu, — to je pa že preveč!» je vzkliknil in planil po koncu. «Kaj —, ti mi boš očitala moj plebejski rod? Ti se boš norčevala iz mene, da nimam nežnega obnašanja in belih rok in vljudnih besed? Ti, — gizdava gospa, slavna lepota, ki so jo občudovali vsi možki, ki so se v njenem portiku gnetli pozlačeni vozovi, se krog njene nosilnice prerivali vsi mogoči kodrolasi, mlečezobni, s škrlatom odeti mladeniči Rima —, ki pa si je vkljub temu izbirala svoje ljubimce v amfiteatru, in med vsemi, kar jih je imela na izbiri, ni mogla najti nobenega drugega, ki bi jej bil po godu, ko od borbe zdelanega starega Hipija, najrobatejšega, najsirovejšega, — pa vkljub temu najmočnejšega med vsemi —!»

Vihar se je nabiral, pa še ga je skušala obvladati. Izkušen mornar bi bil opazil na kratkem, naglem sopenju, na prebledelih licih in razširjenih nosnicah, da je skrajni čas, povezati jadra in pohiteti v varno pristanišče —

«Zares, — čuden okus! Nihče se mu bolj ne čudi, ko jaz sama!»

(Dalje prihodnjč.)

Jermen, 13 m dolg, 15 cm širok, 7 mm debel, čeprav obrabljen se takoj kupi v Mariboru, Loška ulica 15. 3-3 412

SENO
slamo, drva ter premog, žito, krompir, sadje in druge deželne pridelke — kupuje in prodaja —
OSET ANDREJ, MARIBOR
Aleksandrova cesta št. 57, telef. 88. 21-323

Mlin se išče v najem na do-
mlin bri vodi z nekoliko zemlje ali pa za kupiti. Pismene ponudbe pod »mlinar 414« na upravo tega lista. 3-3 414

POZOR!
Al. Gnušek, Maribor
Glavni trg št. 6,

prodaja
žičnate žimnice (Drateinsatz) po K 360.—, afrik-žimnice 3 delne po K 2150.—, impregnirane plachte za vozove, mlatilnice, konje kvadratmeter po K 250.—, vrvi za zvonove, studence, seno in perilo, vsaka debelost in dolgost kg K 120.—, 170.—, štrange za konje par K 44.— do K 90.—, uzde navadne in pletene po K 30.— in K 36.—, zaloga hla-čevine, žamet rižasti, platna, racmošlina, plavotiska, lincerdruk, cajghlače, spodnje hlače, sijajce vsake vrste, predpasnike iz klota in plavotiska, obleke za dekleta, moške predpasnike, robce, slamnjače po najnižjih 9-10 cenah. 388

Tovarniška zaloga češkega in angleškega manufakturnega blaga se dobi po najnižjih cenah pri
J. TRPIN
Maribor, Glavni trg 17.
4-P378

Veletrgovina z železnino

PINTER & LENARD, MARIBOR

V zalogi se nahaja:

Traverze, cement, železo vseh vrst, pločevina, štedilniki, žica, žičniki, pumpe, razne cevi, kovanje za zgradbe in pohištvo, kuhinjska posoda, lita in pločevinasta, kovaško, ključavničarsko in mizarsko orodje, kose, brusni kamni in vsi drugi v železninsko stroko spadajoči predmeti. Blagajne vseh vrst, verige domače tovarne.

Postrežba točna.

Cene solidne.

Spodnještajerska ljudska posojilnica

v Mariboru, Stolna ulica št. 6, r. z. z n. z.

obrestuje od Novega leta naprej navadne vloge po

4¹/₂%

Trajne in večje vloge pa po dogovoru.

FR. PERGLER - MARIBOR

Mlinska ulica 44.

TOVARNA VOZOV.

Mlinska ulica 44.

Izdeluje najfinejše ekvipaže, luksuzne, tovarne, gospodarske in športne vozove ter športne predmete, smuče, sanjke itd. Na željo se tudi izgotovijo avtokaroserije. — V zalogi vedno novi in že rabljeni vozovi po brezkonkurenčnih cenah. — Vsa popravila se izvrše kar najvestnejše.

Tel. adr.: tovarna vozov Maribor.

Tel. adr.: tovarna vozov Maribor.